

Informație

privind implementarea de către Ministerul Afacerilor Externe și Integrării Europene a obiectivelor de politică externă cuprinse în Programul de Activitate al Guvernului 2015 -2018 în primele 100 de zile a Guvernului RM

În vederea implementării Programului de Activitate al Guvernului 2015 - 2018, în perioada de referință, Ministerul Afacerilor Externe și Integrării Europene a întreprins acțiuni consistente întru realizarea politicii externe și a parcursului european al țării, prin avansarea cooperării bilaterale reciproc avantajoase cu țările lumii, îndeosebi statele partenere (SUA, Canada, Japonia, membrii UE, ș.a.), inclusiv țările vecine (România, Ucraina) și alți importanți actori globali și regionali (China, India, Republica Coreea, Turcia, Israel, Qatar, etc.) și pe plan multilateral cu organizațiile internaționale, regionale și subregionale relevante (ONU, OSCE, Consiliul Europei, OCEMN, SEECF, ICE, GUAM), asigurând promovarea intereselor naționale, sporirea vizibilității, imaginii, credibilității Republicii Moldova în cadrul acestora și afirmarea în continuare a statului pe arena internațională.

Potrivit, principalele activități realizate la cele două compartimente majore (politica externă și securitate și apărare), pe domenii (dimensiunile integrării europene, a relațiilor bilaterale și multilaterale, a cadrului juridic și consular) și pe obiective relevante se prezintă după cum urmează:

II. POLITICA EXTERNĂ, SECURITATEA ȘI APĂRAREA

1. INTEGRAREA EUROPEANĂ

A. Politica externă

(1) Promovarea unei politici externe consecvente și echilibrate în scopul asigurării parcursului european și al consolidării relațiilor cu partenerii internaționali*

Pe 16 martie 2015 la Bruxelles s-a desfășurat cea de-a zecea reuniune a Grupului pentru Acțiunea Europeană a Republicii Moldova, acesta fiind formatul consacrat pentru discutarea într-o atmosferă informală la nivelul miniștrilor afacerilor externe a prezentului și viitorului cooperării țării noastre cu Uniunea Europeană.

Corespunzător, la 9 martie și 28 aprilie s-au desfășurat ședințele Comisiei guvernamentale pentru integrare europeană, principalei structuri naționale de coordonare a procesului de integrare europeană, la ultima din acestea participând și Președintele Consiliului European, Donald TUSK, aflat cu o vizită de lucru în RM. Mesajul lansat de înaltul oficial european a fost unul de susținere, între altele precizându-se că „Republica Moldova continuă să fie cel mai de perspectivă partener în extinderea europeană.”

La aceeași dată de 28 aprilie a fost marcat un an de la aplicarea regimului de călătorii fără vize în UE, RM fiind în continuare unica țară din Parteneriatul Estic căreia ia reușit această performanță. Totodată, fiind un partener responsabil, capabil să fie atât beneficiar al inițiativelor importante, cât și furnizor al bunelor practici, în prezent RM împărtășește experiența sa și altor țări ale Parteneriatului, în special Georgia și Ucraina.

Conform datelor disponibile la 28.04.2015, aproximativ de o jumătate de milion de ori cetățenii moldoveni au intrat în spațiul Schengen fără viză (460.154). Numărul de deținători de pașapoarte biometrice, necesare pentru călătorii fără vize în spațiul Schengen, este într-o creștere continuă, inclusiv pentru cetățenii din stânga Nistrului. În același timp, riscul migrațional din partea Republicii Moldova pentru Uniunea Europeană a rămas la același nivel scăzut, nefiind înregistrate decât relativ puține cazuri de neadmitere, de depășire a perioadei de 90 de zile de ședere, precum și de solicitare a azilului. Conform datelor FRONTEX, în perioada de referință au fost înregistrate 1.355 de cazuri de neadmitere pe teritoriul UE și 2 379 de cazuri de depășire a termenului de ședere. Comparând datele actuale cu cele de până la liberalizarea regimului de vize, constatăm lipsa oricărei creșteri a riscurilor de îngrijorare.

* (1), (2)... - punctul din capitolul respectiv al Programului de activitate al Guvernului 2015-2018

(2) Realizarea asocierii politice și integrării economice cu Uniunea Europeană și aprofundarea relațiilor bilaterale cu statele sale membre în scopul modernizării vieții cetățenilor, în conformitate cu standardele europene

A fost lansată funcționarea structurilor bilaterale de asociere între Republica Moldova și Uniunea Europeană, pe 5 martie la Chișinău desfășurându-se prima reuniune a Comitetului de asociere pentru comerț și aspecte legate de comerț, pe 12 martie - prima reuniune a Subcomitetului Măsurii Sanitare și Fitosanitare, iar la 16 martie la Bruxelles - prima reuniune a Consiliului de asociere.

(3) Implementarea cu succes a agendei de asociere, având drept scop obținerea statutului de țară-candidat pentru aderarea la Uniunea Europeană

Din luna martie este operațional sistemul electronic de raportare pe marginea implementării Planului național de acțiuni pentru implementarea Acordului de Asociere Republica Moldova - Uniunea Europeană în perioada 2014 - 2016.

Primul raport pe marginea implementării Agendei de asociere a fost prezentat de către delegația moldovenească în cadrul primei reuniuni a Consiliului de asociere Republica Moldova - Uniunea Europeană (16 martie 2015, Bruxelles).

Pe data de 18 martie a fost semnat Acordul privind participarea Republicii Moldova la programul Uniunii Europene „Europa creativă”, programul respectiv devenind al treilea, după Orizont 2020 și COSME, la care participă țara noastră.

(4) Promovarea unei diplomații economice active și realizarea unor acțiuni și mecanisme suplimentare pentru atragerea investițiilor străine și promovarea exportului de mărfuri și servicii, în mod special prin valorificarea potențialului Acordului privind instituirea Zonei de Liber Schimb Aprofundat și Cuprinzător

La 26 martie 2015 s-a semnat Acordul de finanțare în domeniul agriculturii și dezvoltării rurale - ENPARD, care prevede oferirea unui suport bugetar Guvernului Republicii Moldova din partea Comisiei Europene în valoare de 64 milioane euro pentru creșterea potențialului de valorificare a posibilităților de acces pe piața Uniunii Europene, iar pe 24 aprilie curent a fost semnat Acordul între Guvernul Republicii Moldova și Banca Europeană de Investiții privind înființarea și acordarea privilegiilor și imunităților Reprezentanței Băncii Europene de Investiții în Republica Moldova.

(19) Consolidarea relațiilor și participarea consecventă în activitatea organizațiilor internaționale, regionale și subregionale relevante (ONU, OSCE, Consiliul Europei, OCEMN, SEEC, ICE, GUAM etc.) pentru promovarea intereselor și priorităților naționale, îmbunătățirea imaginii și sporirea credibilității Republicii Moldova în cadrul acestora și pe arena internațională, precum și asigurarea sprijinului necesar în realizarea obiectivelor strategice de modernizare și integrare europeană a țării

Republica Moldova a continuat exercitarea președinției sale la Organizația Cooperării Economice la Marea Neagră (ianuarie - iunie 2015).

B. Securitate și apărare

(17) Consolidarea cooperării cu UE în domeniul politicii externe, de securitate și apărare

Pe data de 13 mai 2015 Guvernul a luat decizia cu privire la detașarea unui reprezentant al Armatei Naționale la Misiunea Uniunii Europene de consiliere militară în Republica Centrafricană.

2. RELAȚII BILATERALE

A. Politica externă

1. *Lansarea unor programe.* Cancelaria de Stat a demarat antrenarea instituțiilor vizate din Republica Moldova în vederea identificării unor proiecte concrete în domeniile pertinente pentru a putea beneficia de finanțarea Fondului „Good Governance”, lansat de Guvernul Marii Britanii, decizia fiind anunțată de Premierul David Cameron la Summitul UE de la Bruxelles pe 20 martie 2015.

2. *Vizite peste hotare.* În perioada ianuarie-aprilie 2015, Prim-ministrul Chiril Gaburici a efectuat vizite: în Republica Turcia, în Ucraina, în Luxembourg și Belgia (UE și NATO).

3. *Vizite în Republica Moldova ai partenerilor din UE.* În același interval, țara noastră a fost vizitată de mai mulți demnitari europeni, precum - președinții României - Klaus Iohannis, al Republicii Lituania, Dalia Grybauskaitė, miniștrii Afacerilor Externe din Danemarca, Republica Polonă, Letonia, Suedia, Lituania, Estonia și alți oficiali din Republica Franceză, Italia, Republica Cehă, Ungaria, Slovacia.

Mesajul principal al partenerilor europeni a fost unul de susținere a parcursului european al Republicii Moldova, a reformelor de modernizare și europenizare a RM, implicit a implementării agendei europene a țării. Au fost discutate diverse proiecte în cadrul asistenței financiare acordate RM în domenii prioritare pentru țara noastră, precum dezvoltarea economiei de piață, consolidarea democrației, supremația legii și respectarea drepturilor omului, etc. De asemenea, au fost abordate subiecte precum așteptările RM de la Summit-ul PaE de la Riga, importanța obținerii perspectivei europene pentru RM, evoluțiile în procesul de negocieri privind reglementarea conflictului transnistrean.

(4) *Relațiile RM-România.* Având în vedere *Parteneriatul Strategic dintre Republica Moldova și România*, ajuns anul acesta la a 5-a aniversare, care stabilește drept obiectiv comun susținerea integrării europene a Republicii Moldova, pe 4 martie 2015, la București, a avut loc cea de-a 3-a sesiune a Comisiei Interguvernamentale România - Republica Moldova pentru Integrare Europeană. În cursul reuniunii a fost analizat stadiul proiectelor sectoriale, convenite anterior și au fost stabilite direcțiile de cooperare pentru 2015, în vederea sprijinirii parcursului european al Republicii Moldova, cu accent pe implementarea Acordului de Asociere UE - Republica Moldova, inclusiv Zona de Liber Schimb Aprofundat și Cuprinzător. Din luna martie 2015 au început livrările de gaze din România prin gazoductul Iași - Ungheni. România este în continuare partenerul principal în ceea ce privește exporturile de mărfuri din RM.

(5) *Relațiile RM-Ucraina.* Cooperarea cu Ucraina a avansat pe diverse paliere de activitate, înregistrând un dialog politic intens la diferite nivele. Au fost organizate o serie de acțiuni, printre care vizita la Kiev a Prim-ministrului RM, contactele Viceprim-ministrului Victor Osipov cu partenerii ucraineni, care au demonstrat existența unor abordări comune privind dezvoltarea în continuare a relațiilor bilaterale și soluționarea subiectelor prioritare existente pe agenda bilaterală, precum și asigurarea securității regionale.

(6) *Dialogul RM - Statele Unite ale Americii.* Cooperarea cu SUA în perioada de referință a fost impulsionată prin mai multe vizite în RM a oficialilor de rang înalt din SUA, între care - Adjunctul Secretarului de Stat, dl Antony Blinken, asistenților adjuncți ai Secretarului de Stat, dl James Walsh și dl Eric Rubin, Coordonatorul Asistenței SUA pentru Europa și Eurasia, dna Alina Romanowski, Adjunctul Secretarului SUA pentru Comerț, dl Bruce Andrews, a delegației Consiliului Atlantic și alții. Au fost demarate pregătirile pentru desfășurarea Ședințelor Grupurilor tematice de Lucru în cadrul Dialogului Strategic, fiind totodată promovată aprofundarea relațiilor comercial-economice moldo-americane și atragerea investițiilor americane în economia RM.

(7) *Relațiile RM-Federația Rusă.* În perioada de raportare au continuat *eforturile de restabilire a dialogului pragmatic cu Federația Rusă* în vederea relansării raporturilor bilaterale în diverse domenii de interes reciproc. Partea moldovenească a promovat constant mesajul privind necesitatea depolitizării relațiilor economice bilaterale și renunțării la interpretarea tendențioasă a avansării relațiilor RM - Uniunea Europeană ca fiind în detrimentul cooperării bilaterale moldo-ruse. Corespunzător, a fost menținut un dialog constant între instituțiile de profil din ambele state, urmare căruia au fost eliminate restricțiile la export pentru o serie de exportatori naționali, în particular, pentru 10 agenți economici exportatori de fructe și 2 de carne. Au fost efectuate mai multe demersuri și în scopul restabilirii mecanismului de activitate a Comisiei interguvernamentale moldo-ruse pentru cooperare economică, convenind-se cu partea rusă asupra organizării în timpul apropiat a unei întâlniri de lucru a co-președinților Comisiei respective.

(8) *Dezvoltarea și aprofundarea relațiilor de cooperare cu alte state.* Este de evocat de asemenea dezvoltarea în continuare a cooperării cu țări precum *Canada, Japonia, China, Israel și Qatar*, dar și cu alți actori globali și regionali în ascensiune, în acest context fiind de remarcat vizitele în Statul Qatar a două delegații din RM, conduse de Viceprim-ministru, Ministrul Afacerilor Externe și

Integrării Europene dna N. Gherman și dl Stephane Christophe Bride, Viceprim-ministru, Ministrul Economiei. În perioada de referință a fost semnat Acordul de grant între Guvernul Republicii Moldova și *Guvernul Japoniei* în vederea realizării Programului de granturi non-proiect în domeniul educației.

În cadrul vizitei în Republica Moldova a dlui Mevlüt Çavuşoğlu, Ministrul Afacerilor Externe al *Republicii Turcia* a fost semnat Protocolul de Cooperare între Guvernul Republicii Moldova și Guvernul Republicii Turcia privind termenii și condițiile generale pentru dezvoltare, astfel confirmându-se dorința comună de a consolida și mai departe relațiile politice, social-economice și umanitare.

(9) Relațiile cu Republica Belarus și Republica Kazahstan - s-au axat prioritar pe dezvoltarea dimensiunii comercial-economice, în cadrul dialogului bilateral fiind promovat obiectivul menținerii prezenței produselor moldovenești pe piețele tradiționale din Est. Majorarea esențială a exporturilor moldovenești în cele două țări este o dovadă a potențialului de export pentru produsele și mărfurile tradiționale moldovenești, precum și a lipsei impedimentelor privind aflarea Republicii Moldova în spațiul celor două zone de comerț liber.

Au fost întreprinși pași concreți în vederea *dinamizării relațiilor bilaterale și cu alți parteneri tradiționali din spațiul estic*, în particular, *valorificarea potențialului de cooperare cu Turkmenistanul*, fiind organizată vizita oficială în această țară a Președintelui RM N. Timofti.

(10) Au continuat *eforturile de promovare a unei diplomatie economice active* și realizarea unor acțiuni și mecanisme suplimentare pentru atragerea investițiilor străine și promovarea exportului de mărfuri și servicii, în mod special prin valorificarea potențialului Acordului privind instituirea Zonei de Liber Schimb Aprofundat și Cuprinzător. Întru mediatizarea procesului de privatizare din Republica Moldova și atragerea investițiilor străine în întreprinderile autohtone, au fost remise Misiunilor diplomatice ale RM, spre distribuție instituțiilor cointeresate, comunicatele informative privind expunerea la privatizare a bunurilor proprietate publică de stat, în perioada aprilie-mai 2015.

3. RELAȚII MULTILATERALE

A. Politica externă

Pe linia cooperării cu *Consiliul Europei (CoE)*, au fost continuate activitățile îndreptate spre realizarea angajamentelor Republicii Moldova față de organizație, în ce privește promovarea reformelor democratice, drepturilor omului și statului dec drept, prin asigurarea implementării *planurilor de acțiuni privind onorarea angajamentelor și privind susținerea reformelor democratice în RM* în vederea încheierii monitorizării RM de către APCE și trecerii la etapa post-monitorizare.

Corespunzător, MAEIE a contribuit la implementarea mai multor proiecte, inclusiv pentru susținerea alegerilor locale din iunie 2015 prevazute în Planul de acțiuni al Consiliului Europei privind susținerea reformelor democratice din RM pentru 2013-2016, în același timp fiind fixată desfășurarea la Chisinau pe 30 iunie curent a primei reuniuni a Comitetului Permanent pentru implementarea PA. Similar au fost efectuate coordonările pentru lansarea unor proiecte regionale, implicit privind combaterea corupției și spălării banilor din noul Cadru de cooperare programatică Consiliul Europei - Uniunea Europeană pentru țările Parteneriatului Estic (PCF) pentru perioada 2015-2017.

Concomitent, au fost asigurate participarea delegației naționale la reuniunea Grupului de State contra Corupției (GRECO) din 23-27 martie 2015, Strasbourg și coordonările necesare pentru adoptarea celui de-al 2-ea Raport de conformitate din runda a III-a de evaluare GRECO pentru Republica Moldova (incriminările-finanțarea partidelor politice). Evaluarea relativ pozitivă a reușit grație adoptării Legii privind finanțarea partidelor politice și campaniilor electorale.

Important de menționat este faptul că la 25 martie 2015, Republica Moldova a semnat Convenția Consiliului Europei privind lupta contra traficului de organe umane, țara noastră numărându-se printre primele 14 state semnatare ale acesteia.

Pe 9 aprilie 2015 a fost organizată prima sedință din acest an a Comitetului Național național pentru combaterea traficului de ființe umane (TFU) la care au fost prezentate și aprobate Rapoartele naționale pentru 2014 privind prevenirea și combaterea traficului de ființe umane și de monitorizare a

procesului de implementare a Strategiei Sistemului național de referire (SNR) pentru protecția și asistența victimelor și potențialelor victime ale traficului de ființe umane, un capitol separat fiind dedicat provocărilor legate de funcționarea mecanismului de plasament în regim de urgență a victimelor TFU - adult/copil, și participarea reprezentantului legal al copilului la audierea acestuia. În cadrul ședinței a fost de asemenea evaluat gradul de implementare a politicilor naționale în domeniu, în special la nivel local și examinate prevederile proiectului de lege cu privire la reabilitarea victimelor infracțiunilor, inclusiv victime ale TFU.

La acest subiect, mai este de menționat că în perioada 11-15 mai 2015, Republica Moldova a găzduit cea de-a doua misiune de evaluare a autorităților naționale în procesul de implementare a Convenției Consiliului Europei privind lupta împotriva traficului de ființe umane.

Pentru prima dată la 29 ianuarie 2015, a avut loc Conferința Internațională la nivel înalt privind comemorarea a 70 de ani de la eliberarea lagărelor de concentrare de la Auschwitz-Birkenau, eveniment organizat de MAEIE, în parteneriat cu Comunitatea evreiască și Biroul Relații Interetnice, conferința de asemenea anvergură fiind o premieră pentru Republica Moldova, la aceasta participând mai mulți oficiali și experți străni, printre care reprezentanți ai Comitetului Evreiesc American, Consiliului pentru Relații Externe din Israel, Alianței Internaționale pentru Comemorarea Holocaustului, precum și ai misiunilor diplomatice și organizațiilor internaționale la Chișinău. Potrivit recomandărilor conferinței, MAEIE a intermediat stabilirea împreună cu Alianța Internațională pentru Comemorarea Holocaustului și Ministerul Educației a unui program de formare dedicat profesorilor de istorie din țară (pentru septembrie 2015).

În cadrul cooperării cu CoE, este important de remarcat că, în cadrul sesiunii Comitetului de Miniștri pentru Drepturile Omului din 11-12 martie 2015, a fost adoptată Rezoluția Interimară privind executarea deciziei CEDO în speța Catan și alții vs. RM și Federația Rusă, rezoluția fiind adoptată fără vot, prin consens minus unu, Federația Rusă dând citire unei declarații interpretative prin care s-a disociat de la recunoașterea obligațiilor implicate.

Pe dimensiunea conlucrării cu *Organizația Națiunilor Unite și instituțiile sale specializate*, merită a fi remarcate mai multe evenimente importante organizate cu contribuția directă a MAEIE și Guvernului Republicii Moldova.

În perioada 25-26 februarie 2015, Republica Moldova a găzduit Reuniunea de Nivel Înalt a Dialogului Global privind Consolidarea Capacităților Instituționale pentru Implementarea Agendei de Dezvoltare post-2015, eveniment organizat în parteneriat cu UNDP și ILO și cu susținerea Guvernului Germaniei. La finalul reuniunii de la Chișinău, care a întrunit peste 100 de participanți din mai multe țări, inclusiv reprezentanți ai organizațiilor internaționale, societății civile, sindicatelor și patronatelor și corpului diplomatic din RM, a fost adoptată o Declarație Finală (Outcome Statement), care conține o serie de recomandări cu privire la măsurile ce urmează a fi întreprinse la nivel național și internațional pentru a dezvolta capacitățile guvernelor în realizarea Agendei ONU post-2015. Aceste recomandări, printr-o scrisoare comună semnată la nivel de reprezentanți permanenți ai RM și Germaniei la New York, au fost circulate tuturor statelor membre ONU. În aceeași ordine de idei, pe data de 22 mai 2015, la New York, Misiunea Permanentă a RM și Germaniei, împreună cu UNDP și ILO, vor organiza un eveniment colateral (Side Event) în cadrul căruia va fi prezentat raportul și recomandările Dialogului Global privind implementarea Agendei de Dezvoltare post-2015, axat pe capacitățile instituționale pentru dezvoltare durabilă. Toate aceste acțiuni reprezintă un efort de a promova parteneriate și obține susținerea internațională pentru consolidarea instituțională la toate nivelele în vederea realizării obiectivelor de dezvoltare.

Guvernul RM a fost reprezentat la cel de-al XIII-lea Congres ONU privind prevenirea crimei și justiția penală (12-19 aprilie 2015, la Doha) de delegația națională condusă de dna Natalia Gherman, Viceprim-ministru, Ministru al Afacerilor Externe și Integrării Europene. Prin discursul național rostit în cadrul segmentului înalt al Congresului a fost reconfirmat rolul supremației legii în promovarea dezvoltării durabile și asigurarea păcii și prosperității în întreaga lume, a fost accentuată necesitatea consolidării sistemelor naționale de justiție și a capacităților de aplicare a legii pentru asigurarea respectării statului de drept și diminuarea ratei criminalității. De asemenea, a fost reconfirmat angajamentul RM, asumat prin semnarea Acordului de Asociere cu UE, de reformare a

justiției, menționând și eforturile întreprinse în acest sens, printre care îmbunătățirea infrastructurii și serviciilor juridice la nivel local și modernizarea procesului de colectare a datelor.

Pe data de 23 aprilie 2015, Viceprim-ministrul, Ministrul Afacerilor Externe și Integrării Europene, Natalia Gherman, a participat, în calitate de invitat special, la reuniunea anuală a rezidenților coordonatori ONU, în cadrul acesteia fiind prezentate prioritățile pentru dezvoltarea durabilă a RM în contextul agendei de dezvoltare ONU post-2015, precum și viziunile asupra cooperării cu UNDP și alte agenții ONU în vederea realizării agendei de reforme a RM, în special, susținerea și modernizarea sectorului energetic și agro-industrial. De asemenea, a fost evidențiată importanța fortificării sistemului de protecție socială și sensibilizarea populației la obiectivele dezvoltării instituționale.

În calitate de stat membru, RM a participat și la cea de-a 48-a sesiune a Comisie ONU pentru Populație și Dezvoltare (CPD), care s-a desfășurat în perioada 13-17 aprilie 2015, la New York, în discursul național prezentat fiind abordate subiecte ce țin de situația demografică a RM, migrație, situația tinerilor, integrarea obiectivelor și priorităților Programului de Acțiuni de la Cairo privind Populația și Dezvoltarea în Agenda de Dezvoltare post-2015. Tot în luna aprilie, RM a fost realeasă în calitate de membru al CPD pentru perioada 2016-2020, pe tot parcursul perioadei de referință continuând și acțiunile de promovare a candidaturii RM la alegerile din 2015 în Consiliul Economic și Social ONU și Comitetul ONU împotriva Torturii și la alegerile din 2019 în Consiliul ONU al Drepturilor Omului, fiind obținut angajamentul de susținere la alegerile respective din partea mai multor state.

În intervalul ianuarie-aprilie 2015 a fost intermediată detașarea a 6 militari moldoveni în operațiunile ONU de menținere a păcii din Kosovo (1), Côte d'Ivoire (3), Sudanul de Sud (1) și Liberia (1).

În contextul cooperării cu *Organizația pentru Securitate și Cooperare în Europe (OSCE)*, MAEIE a facilitat dialogul dintre autoritățile naționale de profil și Oficiul Înaltului Comisar al OSCE pentru minorități naționale pe marginea elaborării proiectului Strategiei naționale de integrare a minorităților naționale. De asemenea, MAEIE a coordonat vizita de lucru în RM a Înaltului Comisar al OSCE pentru Minorități Naționale, dna Astrid Thors (21 - 24 aprilie curent).

Începând cu 14 mai a.c., în Republica Moldova activează Misiunea limitată de monitorizare a alegerilor locale din 14 iunie 2015. MAEIE a oferit suportul necesar pentru lansarea activității misiunii de observare.

MAEIE continuă să acorde asistența în coordonarea finalizării operațiunii de demontare a segmentului funicularului dintre orașele Râbnîța și Rezina, rămas pe malul stâng al r. Nistru, cu participarea specialiștilor din Federația Rusă.

B. Securitate și apărare

A (18) și B (1-8) În perioada de raportare, conducerea Guvernului RM a menținut un dialog activ cu conducerea NATO pe subiecte de interes comun. Respectiv, la 16 martie 2015, Prim-ministrul RM Chiril Gaburici a avut o întrevedere cu Secretarul General NATO Jens Stoltenberg la Cartierul General al Alianței de la Bruxelles, iar la 30 aprilie 2015 a efectuat o vizită în Republica Moldova dl Sorin Ducaru, Secretar General adjunct al NATO pentru riscuri de securitate emergente. În cadrul acestor întrevederi au fost examinate diverse aspecte ale cooperării RM-NATO, posibilitățile de intensificare și de sporire a eficienței colaborării bilaterale, de obținere a asistenței pentru promovarea reformelor în RM.

În scopul continuării consultărilor politice pe subiecte de securitate și discutării cooperării practice cu statele membre NATO, conducerea RM și a Alianței Nord-Atlantice au convenit organizarea, în perioada 1-3 iunie 2015, a vizitei la Chișinău a Comitetului pentru Parteneriate și Securitate prin Cooperare ((PCSC) al NATO. Aceasta va fi prima vizită a unui comitet NATO în RM și urmează să contribuie la dezvoltarea cooperării bilaterale.

După ce la summitul NATO din Țara Galilor din septembrie 2014 Republica Moldova a fost acceptată în noua Inițiativă de Consolidare a Capacităților de Apărare (DCBI), Guvernul a întreprins acțiuni pentru a valorifica noile posibilități oferite de aceasta pentru reformarea și modernizarea

sistemului de securitate și apărare al RM. În martie 2015 autoritățile moldovenești au transmis NATO propunerile sale de cooperare în cadrul DCBI, ulterior, între 6-8 mai 2015, un grup de 10 experți NATO a efectuat o vizită la Chișinău, discutând cu experții moldoveni posibilitățile de cooperare într-un șir de domenii. În viitorul apropiat RM urmează să convină cu statele NATO formele concrete de asistență pe care urmează să o primească pentru consolidarea capacităților sale de apărare.

Ministerele și instituțiile din RM au întreprins acțiuni pentru implementarea obiectivelor trasate de Planul Individual de Acțiuni al Parteneriatului (IPAP) RM-NATO pentru anii 2014-2016, care pune accentul pe reformarea și modernizarea sectorului de securitate și apărare al RM, edificarea capacităților necesare pentru a face față noilor provocări.

Au fost întreprinse acțiuni pentru dezvoltarea capacităților RM de combatere a noilor amenințări la adresa securității și în special în domeniul apărării cibernetice. Experții din RM și NATO au lucrat asupra elaborării a 2 proiecte: "Dezvoltarea capacităților de planificare strategică în domeniul securității cibernetice în RM" și "Crearea Laboratorului de instruire în domeniul securității cibernetice la Universitatea Tehnică din Moldova".

Pe parcursul perioadei de referință delegațiile din RM au participat la mai multe evenimente desfășurate în cadrul proiectelor privind diminuarea riscurilor provocate de materiale chimice, biologice, radioactive și nucleare (CBRN, la Sarajevo, Stockholm, Belgrad - proiectul nr.7 și Milano - Proiectul nr. 14), iar între 10-12 martie la Chișinău a fost organizată pentru prima dată reuniunea coordonatorilor naționali pentru inițiativa UE în domeniul CBRN din Europa de Sud Est, Moldova, Ucraina și Caucazul de Sud, în cadrul acesteia fiind adoptată versiunea finală a proiectului nr. 44 - privind sporirea capacităților de reacție rapidă în cazul incidentelor cu utilizarea materialelor CBRN și cooperarea în acest domeniu la nivel regional cu un buget inițial de aproximativ 3 milioane euro. Proiectul a fost admis pentru realizare de către Comisia Europeană, finanțarea pe o durată de 3 ani urmând a fi adoptată până la 1 iulie 2015. Continuă de asemenea realizarea proiectului (de circa 450 mii euro) privind sporirea capacităților RM de combatere a riscurilor provocate de materialele CBRN, ce ține în particular de dotarea MAI, MA și a Serviciului Vamal cu echipamentul necesar în domeniu.

Între 17-21 februarie a fost organizată vizita de evaluare în RM a experților UNDP/SEESAC în domeniul armelor mici și a armamentului ușor (SALW), în cadrul căreia au fost evaluate necesitățile RM la capitolul managementului stocării SALW și a munițiilor de către MAI și MA și identificate posibilități de asistență financiară de circa 200 mii euro pentru renovarea facilităților de depozitare a acestor tipuri de arme.

4. CADRUL JURIDIC

(2) Realizarea asocierii politice și integrării economice cu Uniunea Europeană și aprofundarea relațiilor bilaterale cu statele sale membre:

a) Relații bilaterale. Pe dimensiunea cooperării și aprofundării cadrului juridic cu statele UE, este de menționat semnarea Protocolului între Guvernul Republicii Moldova și Guvernul Republicii Italiene de implementare a Acordului între Republica Moldova și Comunitatea Europeană privind readmisia persoanelor aflate în situație de ședere ilegală, semnat la 10 octombrie 2007 (Chișinău, 12.05.2015) și continuarea dialogului cu partenerii europeni pentru definitivarea unor tratate de importanță deosebită pentru cetățenii noștri și dezvoltarea economică a țării. În acest sens, remarcăm evoluții pozitive în dialogul cu partea franceză orientat spre crearea unui mecanism de interacțiune și schimb de stagiați între ambele state, precum și instituirea unor mecanisme de stimulare și susținere a cetățenilor RM (aflați cu traiul provizoriu în Franța) doritor să investească sau să deschidă o afacere în țara noastră. Au fost continuate negocieri și consultări cu partenerii europeni în vederea protecției sociale ale cetățenilor dar și de interacțiune între Ministerele de ramură din următoarele state: Lituania, Belgia, Italia și Polonia.

Cu statele UE au fost semnate următoarele documente, care nu intră în categoria tratatelor internaționale:

- Acordul de cooperare între Direcția generală a Trezoreriei Statului a Ministerului Finanțelor din Republica Moldova și Direcția generală a finanțelor publice a Ministerului francez al finanțelor și conturilor publice;
- Protocolul de cooperare între Serviciul de Protecție și Pază de Stat al Republicii Moldova, Serviciul Special de Protecție de Stat al Georgiei și Serviciul de Protecție și Pază al României în domeniul formării profesionale a personalului (București, 24.04.2015).

b) Relații multilaterale. Cooperarea multilaterală s-a materializat prin pregătirea și semnarea a 7 tratate:

- Protocolul adițional 4 la Acordul de amendare și aderare la Acordul Central European de Comerț Liber (CEFTA);
- Acordul între Republica Moldova și Uniunea Europeană privind participarea Republicii Moldova la Programul "Europa Creativă": programul UE pentru sectoarele culturale și creative și privind cooperarea dintre Republica Moldova și Uniunea Europeană în subprogramul "Media" al Programului "Europa Creativă";
- Acordul de Finanțare între Guvernul Republicii Moldova și Comisia Europeană privind implementarea Programului ENPARD Moldova-Suport pentru Agricultură și Dezvoltare Rurală;
- Addendumul nr. 1, întocmit prin schimb de scrisori la 25 martie 2015, la Acordul de finanțare privind Programul de suport al reformei justiției, dintre Guvernul Republicii Moldova și Uniunea Europeană, reprezentată de către Comisia Europeană din 14 iunie 2013;
- Acordul între Guvernul Republicii Moldova și Banca Europeană de Investiții privind înființarea și acordarea privilegiilor și imunităților Reprezentanței Băncii Europene de Investiții în Republica Moldova;
- Acordul de finanțare dintre Republica Moldova și Banca Internațională pentru Reconstrucție și Dezvoltare în vederea realizării Proiectului de îmbunătățire a eficienței sectorului de alimentare cu energie termică;
- Memorandumul de Înțelegere privind confidențialitatea și securitatea informației între Republica Moldova și Oficiul European de Poliție.

(4) Aprofundarea parteneriatului strategic cu România pentru integrarea europeană a Republicii Moldova. Referitor la dialogul cu România, menționăm inițierea procedurilor interne pentru încheierea următoarelor tratate:

- Protocolul al patrulea Adițional între Guvernul Republicii Moldova și Guvernul României la Acordul între Guvernul Republicii Moldova și Guvernul României privind implementarea programului de asistență tehnică și financiară în baza unui ajutor financiar nerambursabil în valoare de 100 milioane euro acordat de România Republicii Moldova, semnat la București la 27 aprilie 2010 (care ar extinde perioada plătită la Acordului, care a expirat la 27 martie 2015)
- Memorandumul de Înțelegere între Guvernul Republicii Moldova și Guvernul României privind realizarea proiectelor necesare interconectării rețelelor de gaze naturale și energie electrică din Republica Moldova și România
- Înțelegerea Tehnică de colaborare în domeniul standardizării militare între Ministerul Apărării al Republicii Moldova și Ministerul Apărării Naționale din România

(5) Consolidarea relațiilor strategice multidimensionale de bună vecinătate cu Ucraina, cu accent pe integrarea europeană. Dialogul cu Ucraina s-a materializat prin elaborarea și desfășurarea negocierilor pe marginea următoarelor tratate:

- Protocolul între Serviciul Vamal al Republicii Moldova și Serviciul de Grăniceri al Ucrainei precum și Serviciul Fiscal de Stat al Ucrainei cu privire la organizarea controlului comun în punctul de trecere internațional "Pervomaisc-Kuciurgan" + Schema tehnologică privind controlul comun la traversarea frontierei de stat moldo-ucrainene de către persoanele fizice, mijloacele de transport, mărfuri și bunuri în punctul de trecere auto "Pervomaisc-Kuciurgan"
- Acordul între Ministerul Tehnologiei Informației și Comunicațiilor al Republicii Moldova și Ministerul Afacerilor Interne al Ucrainei privind colaborarea în domeniul schimbului de informații
- Acordul între Guvernul Republicii Moldova și Cabinetul de Miniștri al Ucrainei cu privire la organizarea schimbului de informații privind persoanele și mijloacele de transport, cu care persoanele traversează frontiera de stat moldo-ucraineană

(6) Avansarea dialogului strategic cu SUA. În perioada raportată au fost demarate procedurile interne de inițiere a negocierilor și semnarea următorului tratat:

- Al șaptelea Amendament la Acordul de asistență între Guvernul Republicii Moldova și Guvernul Statelor Unite ale Americii pentru Proiectul de susținere a autorităților publice locale, semnat la Chișinău la 17 septembrie 2010 (care extinde perioada de aplicabilitate a Acordului pe doi ani)

(7) Dinamizarea dialogului politic cu Federația Rusă în vederea normalizării relațiilor bilaterale, inclusiv în domeniile comercial-economic, energetic și migrațional, valorificând pe deplin potențialul Tratatului de prietenie și cooperare. Dialogul cu Federația Rusă a vizat domeniul științelor. Astfel, au fost inițiate proceduri interne pe următorul proiecte de tratat:

- Acordul între Guvernul Republicii Moldova și Guvernul *Federației Ruse* privind recunoașterea reciprocă a studiilor și (sau) calificărilor

(8) Dezvoltarea potențialului de cooperare cu o serie de țări precum Canada, Japonia, Republica Populară Chineză, Republica Turcia, Statul Israel, Republica Coreea, Republica India, Statul Qatar, dar și cu alți actori globali și regionali în ascensiune. La punctul dat s-a realizat semnarea următoarelor *tratate bilaterale* cu lideri regionali:

- Protocolul de Cooperare între Guvernul Republicii Moldova și Guvernul *Republicii Turcia* privind termenii și condițiile generale pentru dezvoltare (Chișinău, 02.04.2015)

- Acordul de grant, prin schimb de note, între Guvernul Republicii Moldova și *Guvernul Japoniei* în vederea realizării Programului de granturi nonproiect în domeniul educației (Chișinău, 15.04.2015)

Și au fost inițiate proceduri interne pe următoarele *proiecte*:

- Acordul între Guvernul Republicii Moldova și Guvernul *Republicii Turcia* cu privire la munca remunerată a persoanelor întreținute de către membrii misiunilor diplomatice și ai oficiilor consulare

- Acordul între Guvernul Republicii Moldova și Guvernul *Statelor Unite Mexicane* privind eliminarea vizelor pentru titularii pașapoartelor diplomatice sau de serviciu ale Republicii Moldova și titularii pașapoartelor diplomatice sau oficiale mexicane

- Acord, prin schimb de note, între Guvernul Republicii Moldova și Guvernul *Republicii Argentina* privind abolirea regimului de vize pentru titularii pașapoartelor diplomatice și de serviciu

- Protocolul cu privire la modificarea Acordului între Guvernul Republicii Moldova și *Consiliul Federal Elvețian* privind transporturile rutiere internaționale de pasageri și mărfuri, semnat la Copenhaga la 26 mai 1998

- Memorandumul de Înțelegere între Ministerul Sănătății al Republicii Moldova și *Agenția Elvețiană pentru Dezvoltare și Cooperare* cu privire la Proiectul "Generație sănătoasă (Servicii de sănătate favorabile tinerilor în Republica Moldova)" Faza a doua: 01.11.2014-31.10.2018

- Protocolul de cooperare în domeniul agriculturii între Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare al Republicii Moldova și Ministerul Agriculturii și Ameliorării Solului al Republicii Arabe Egipt

9. Menținerea relațiilor cu statele membre ale CSI, în special - pe dimensiunea comercial-economică - cu Republica Belarus și Republica Kazahstan. Pe dimensiunea bilaterală au fost semnate următoarele *tratate bilaterale* cu țările membre CSI:

- Acordul dintre Republica Moldova și *Republica Belarus* privind protecția reciprocă a informațiilor secrete (Minsk, 26.03.2015)

- Acordul de colaborare comercial-economică dintre Guvernul Republicii Moldova și *Guvernul Turkmenistanului* (Așgabat, 07.04.2015)

- Memorandumul de înțelegere între Guvernul Republicii Moldova și *Guvernul Turkmenistanului* privind principiile de bază ale cooperării în domeniul transporturilor (Așgabat, 07.04.2015)

- Memorandumul de înțelegere privind colaborarea în domeniul educației între Ministerul Educației al Republicii Moldova și Ministerul Învățământului al *Turkmenistanului* (Așgabat, 07.04.2015)

- Memorandumul de Înțelegere între Centrul Național Anticorupție al Republicii Moldova și Ministerul Finanțelor al *Turkmenistanului* privind cooperarea în schimbul de informații în scopul prevenirii legalizării mijloacelor bănești obținute ilegal sau altor bunuri și finanțării terorismului (Așgabat, 07.04.2015)

- Memorandumul de Înțelegere între Centrul Național Anticorupție al Republicii Moldova și Ministerul Finanțelor al *Turkmenistanului* privind cooperarea în schimbul de informații în scopul prevenirii legalizării mijloacelor bănești obținute ilegal sau altor bunuri și finanțării terorismului (Așgabat, 07.04.2015)

Au fost inițiate proceduri interne de examinare a următoarelor *proiecte*:

- Acordul privind serviciile aeriene între Guvernul Republicii Moldova și Guvernul *Republicii Kazahstan*

- Protocolul de implementare a Acordului între Guvernul Republicii Moldova și Guvernul *Republicii Armenia* privind readmisia persoanelor aflate în situație de ședere ilegală

- Acordul privind serviciile aeriene între Guvernul Republicii Moldova și Guvernul *Republicii Armenia*

- Acordul între Ministerul tineretului și sportului al Republicii Moldova și Ministerul sportului și tineretului al *Republicii Armenia* privind cooperarea în domeniul politicii de tineret și sport

- Acordul privind serviciile aeriene între Guvernul Republicii Moldova și Guvernul *Republicii Kirgîzstan*

Pe dimensiunea multilaterală (CSI) menționăm că la 03 aprilie 2015, în or. Bișkek a avut loc ședința Consiliului Miniștrilor Afacerilor Externe ai statelor CSI. În cadrul acestei ședințe a fost semnată hotărîrea privind Acordul de colaborare a statelor membre ale CSI în domeniul prevenirii și lichidării situațiilor excepționale. Proiectul, în conformitate cu efectuarea procedurilor interne, se preconizează a fi semnat în cadrul reuniunii Consiliului Șefilor de State.

III. REINTEGRAREA ȚĂRII ȘI CONSOLIDAREA STATALITĂȚII:

(8) Extinderea mandatului Misiunii EUBAM și intensificarea procesului de cooperare cu aceasta

La ultima ședință a Consiliului Consultativ al EUBAM, care a avut loc la 30 aprilie la Odesa, a fost abordat un spectru larg de domenii, unde Misiunea urmează să acorde asistență importantă serviciilor vamale și de grăniceri ale ambelor state. În mod special, a fost confirmată disponibilitatea EUBAM de a susține RM și Ucraina în implementarea managementului integrat al frontierei, a proiectelor privind controlul comun la frontieră, finanțarea finalizării procesului de demarcare a frontierei de stat, acordarea asistenței tehnice și consultative în realizarea angajamentelor privind aplicarea DCFTA, armonizarea legislației naționale cu cea comunitară, consolidarea capacităților instituționale ale serviciilor parteneri ș.a.

În context, a fost confirmată decizia RM, Ucrainei și UE de a extinde mandatul EUBAM pe următorul termen de 2 ani, începând cu 01 decembrie 2015. Având în vedere modificările structurale în cadrul UE și încheierea Acordurilor de Asociere între RM-UE și Ucraina-UE, părțile au convenit să modifice Memorandumul de Înțelegere între Guvernul Republicii Moldova, Comisia Europeană și Guvernul Ucrainei cu privire la EUBAM, semnat la 7 octombrie 2005. La moment, proiectul respectiv se negociază.

Alte acțiuni care, eventual, ar putea fi reflectate în Raportul de activitate al Guvernului pe 100 de zile

Reforme recomandate de partenerii străini, care vizează domeniul tratatelor internaționale:

- Ratificarea Protocolului Nr. 12 al Curții Europene pentru Drepturile Omului cu privire la Convenția pentru Protecția Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale. Documentele pentru ratificarea acestuia au fost transmise Guvernului spre examinare.
- Aderarea la Convenția Consiliul Europei cu privire la prevenirea și combaterea violenței împotriva femeilor și violenței domestice (Convenția de la Istanbul). Aderarea la această Convenție va putea fi posibilă după efectuarea unui studiu de fezabilitate privind oportunitatea aderării.
- Aderarea la Convenției OIM nr. 189 și la Convenția internațională a ONU privind protecția drepturilor tuturor lucrătorilor migranți și ale familiilor acestora, conform poziției MMPSF **nu se prezintă oportună.**

5. AFACERI CONSULARE

În perioada ianuarie - aprilie 2015, MAEIE a întreprins măsuri în vederea extinderii rețelei consulilor onorifici ai Republicii Moldova, în acest sens fiind examinate dosarele a doi candidați pentru funcția de Consul Onorific al Republicii Moldova în Republica Belize și Regatul Arabiei Saudite, precum și oportunitățile de înființare a unor Consulate Onorifice ale Republicii Moldova în Republica Singapore și Statul Plurinațional al Boliviei.

În paralel, au fost transmise două Note Verbale în adresa ministerelor afacerilor externe ale statelor acreditate, privind solicitarea acceptului de numire a candidaților la funcția de CO al Republicii Moldova (Einar Vallbaum - Republica Estonia și Flavio Bitelman - Republica Federativă a Braziliei), iar urmare a recepționării acceptului statului acreditar a fost eliberată Patenta Consulară privind funcția de Consul Onorific al Republicii Moldova în Republica Turcia (sediul în orașul Belek). În același timp, fiind primite adițional 3 Exequaturi, în vederea exercitării funcțiilor de consul onorific, la acest moment Republica Moldova are înființate 46 de Consulate Onorifice.

MAEIE a continuat și perfecționarea Sistemului Informațional Automatizat „Consul” prin utilizarea în activitatea misiunilor diplomatice și oficiilor consulare ale Republicii Moldova a unor noi procese tehnologice. Respectiv, cu susținerea financiară a Organizației Internaționale pentru Migrație, au fost dezvoltate 6 business-procese noi, respectiv pașaport diplomatic, pașaport de serviciu, buletin de identitate, arhivare automatizată, supralegalizare consulară, trafic de persoane. Serviciile în cauză au un grad înalt de securizare, conexiune inter-instituțională între autorități, respectiv menținerea și dezvoltarea continuă a acestora este o prerogativă a Direcției pe termen lung.